

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

اداره آموزش سطح یک

دفترچه سؤالات آزمون علمی سطح یک

منطق

تعداد سؤالات	مدت آزمون
۵۰	۹۰ دقیقه

پنجشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۳

توجه: لطفاً با دقت به سؤالات پاسخ دهید.

هر چهار پاسخ غلط یک نمره منفی دارد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

۱. با فرض زیر کدام گزینه درباره رابطه مفهوم «الف» و «ب» قطعاً صحیح است؟

ـ مفهوم «الف» از یک ذات موجود حکایت می‌کند. _ مفهوم «الف» با مفهوم «ب» هم مصادیق مشترک دارد و هم اختلاف مصداقی.

ـ اختلاف مصداقی بین این دو مفهوم مد نظر قرار گرفته شود.

أ. «الف» و «ب» نقیضان هستند ☐ ب. «الف» و «ب» متخالفان هستند ☐ ج. «الف» و «ب» متمثلان هستند ☐ د. «الف» و «ب» ضدان هستند ☐

۲. کدام لفظ، مفرد نیست؟

أ. «حزب‌الله» در جمله «سربازان حزب‌الله از جنوب لبنان در برابر حملات صهیونیست‌ها دفاع کردند» ☐

ب. «آمد» در عبارت «علی را که می‌شناسی! دیروز بدون دعوت به خانه آمد» ☐

ج. «رفت» در جمله «رفت»، «خوایید»، «آمد» و ... در زبان فارسی فعل ماضی هستند ☐

د. «اگر» در جمله «اگر باران بیارد زمین خیس می‌شود» ☐

۳. اگر «الف» جنس قریب «ب» و «ج» جنس بعید «ب» و «د» فصل «الف» باشد، کدام گزینه غلط است؟

أ. «ج» < «الف» ☐ ب. «لا الف» = «لا د» ☐ ج. «لا د» > «لا ج» ☐ د. «د» < «ب» ☐

۴. بر اساس قواعد منطق صوری در کدام قضیه هم عکس مستوی و هم عکس نقیض موافق کلی است؟

أ. هر علتی مقدم بر معلول خود است ☐ ب. برخی از طلاب عینکی نیستند ☐

ج. هیچ نوعی عرضی نیست ☐ د. هیچ‌گاه عکس مستوی و عکس نقیض موافق همزمان کلی نیستند ☐

۵. چون جنس‌الاجناس در صدر سلسله است، پس

أ. در همان سلسله هرگز مقسم جنس واقع نمی‌شود ☐ ب. در همان سلسله همیشه نوع سافل واقع می‌شود ☐

ج. همیشه نوع عالی واقع می‌شود ☐ د. هرگز جزئی اضافی واقع نمی‌شود ☐

۶. کدام گزینه درباره «دلالت التزامی» صحیح است؟

أ. برقراری تلازم ذهنی شرط کافی است ☐ ب. برقراری تلازم ذهنی و خارجی، هر دو لازم است ☐

ج. برقراری تلازم خارجی شرط کافی است ☐ د. برقراری تلازم ذهنی و خارجی هیچ‌کدام لازم نیست ☐

۷. کدام گزینه درباره «بدیهی» صحیح است؟

أ. هیچ شبهه‌ای مانع از تصدیق به آن نگردد ☐ ب. نیاز به چیدمان آگاهی‌های پیشین (حرکه‌العقل) ندارد ☐

ج. درستی آن همیشه مورد انتباه و خودآگاه می‌باشد ☐ د. پس از آموختن استدلال آن، دیگر نیازی به فکر ندارد ☐

۸. در کدام گزینه کلمه «ضرورت» جهت قضیه است؟

أ. خدا ضرورتاً وجود دارد ☐ ب. خداوند، ضرورت وجود دارد ☐ ج. هر ضروری دائمی است ☐ د. ضرورت، وجوب نام دارد ☐

۹. مقصود از کلمه «نقیض» در اصطلاح «عکس نقیض» قدما اشاره به کدام تناقض است؟

أ. تناقض میان دو قضیه اصل و عکس ☐ ب. تناقض موضوع‌ها با محمول‌ها ☐

ج. تناقض میان موضوع عکس و موضوع اصل ☐ د. تناقض میان محمول عکس و محمول اصل ☐

۱۰. در استدلال مقابل، فراورده با کدام روش فراوری شده است؟ اصل: «هر انسانی ناطق است». فراورده: «هیچ ناطقی غیر انسان نیست».

أ. عکس نقیض قدما ☐ ب. عکس نقیض متأخرین ☐ ج. نقض موضوع ☐ د. این فراورده بر اساس قواعد منطق صوری به دست نیامده است ☐

۱۱. مراد از «مبادی الاُقیسه» چیست؟

أ. به قضایایی که از طریق قیاس اثبات می‌شوند، مبادی قیاس می‌گویند ☐ ب. قضایایی که پس از شک به درستی آنها، برای اثباتشان قیاس می‌چنینیم ☐

ج. به قضایایی که اعتبارمندی آنها در گرو اثبات و استدلال نباشد، مبادی می‌گویند ☐ د. به قضایایی که صدق آنها در گرو اثبات و استدلال نباشد، مبادی می‌گویند ☐

۱۲. کدام گزینه دربارهٔ «حد وسط در برهان لمّی» صحیح است؟

- أ. حد وسط، تنها واسطه در اثبات است ☐
- ب. حد وسط، واسطه در اثبات و ثبوت می‌باشد ☐
- ج. حد وسط، تنها واسطه در ثبوت است ☐
- د. حد وسط، معلول وجود اکبر در اصغر می‌باشد ☐

۱۳. هنگام مواجهه با گزاره «الف ب است» کدام گزینه قطعاً صحیح است؟

- أ. همواره فقط یک تصور است ☐
- ب. همواره فقط یک تصدیق است ☐
- ج. همواره یک تصور است، اما اگر بر آن حکم کنیم، تصدیق هم هست ☐
- د. اگر بر آن حکم کنیم تصدیق است و اگر حکم نکنیم تصور است ☐

۱۴. کدام گزینه دربارهٔ «لفظ مختص و مشترک» صحیح است؟

- أ. لفظ مختص الزاماً معنای کلی دارد، اما لفظ مشترک ممکن است معنای کلی یا جزئی داشته باشد ☐
- ب. هر یک از لفظ مختص و مشترک، ممکن است معنای کلی یا جزئی داشته باشند ☐
- ج. لفظ مختص و مشترک الزاماً معنای کلی دارند ☐
- د. لفظ مشترک حتماً معنای کلی دارد و لفظ مختص ممکن است معنای کلی یا جزئی داشته باشد ☐

۱۵. کدام گزینه دربارهٔ «مفهوم کلی» صحیح است؟

- أ. مفهوم «بلندترین کوه ایران» یک مفهوم جزئی است؛ زیرا یک مصداق در خارج بیشتر ندارد که همان کوه دماوند است ☐
- ب. اگر به یک مفهوم کلی تعداد زیادی قید اضافه کنیم، در نهایت تبدیل به مفهومی جزئی نمی‌شود ☐
- ج. مفهوم «زید» کلی است، چون مصادیق بسیاری دارد ☐
- د. اینکه موضوع لفظ، کلی باشد یا جزئی، تابع ارادهٔ فرد استعمال کننده است ☐

۱۶. کدام دوگانه ضد یکدیگرند؟

- أ. سرد و گرم ☐
- ب. سرما و گرما ☐
- ج. مکان سرد و مکان گرم ☐
- د. سردی و غیر سردی ☐

۱۷. نسبت بین مصادیق تقیض دو مفهوم «قرمز» و «میوه» در کدام گزینه به درستی منعکس شده است؟

- أ. تباین ☐
- ب. عام و خاص مطلق که «غیر قرمز» بزرگ‌تر است ☐
- ج. تباین جزئی ☐
- د. عام و خاص مطلق که «غیر میوه» بزرگ‌تر است ☐

۱۸. کدام گزینه دربارهٔ تقسیم «عرضی» به «عرضی لازم» و «عرضی مفارق» غلط است؟

- أ. عرض لازم یا مفارق، هریک ممکن است عرض عام یا خاص باشند ☐
- ب. رطوبت برای آب، عرض لازم بین است ☐
- ج. نسبت دادن عرضی لازم غیر بین به معروض، محتاج استدلال است ☐
- د. هر صفتی که دائماً در شیء خارجی هست، عرض لازم است ☐

۱۹. نتیجهٔ کدام استدلال از جهت تصدیق و عدم تصدیق با بقیه متفاوت است؟

- أ. قیاس مرکب از تجربیات و مشهورات ☐
- ب. استقراء بر پایهٔ مشاهدات ☐
- ج. تمثیل بر پایهٔ وهمیات ☐
- د. قیاس مرکب از متواترات و مخیلات ☐

۲۰. کدام گزینه دربارهٔ «قضیهٔ موجب منفصله‌ای که دو طرفش معلول برای علت واحدند»، صحیح است؟

- أ. از مصادیق شرطیهٔ لزومیه است ☐
- ب. از مصادیق شرطیهٔ عنادیه است ☐
- ج. از مصادیق شرطیهٔ اتفاقیه است ☐
- د. قضیه‌ای کاذب است ☐

۲۱. در یک قیاس منتج که دو مقدمه‌اش کلی باشند، نتیجه

- أ. همیشه کلی است ☐
- ب. در همهٔ اشکال، گاهی کلی و گاهی جزئی است ☐
- ج. در بعضی اشکال، گاهی جزئی و در بقیه همیشه کلی است ☐
- د. در بعضی اشکال، همیشه جزئی و در بقیه همیشه کلی است ☐

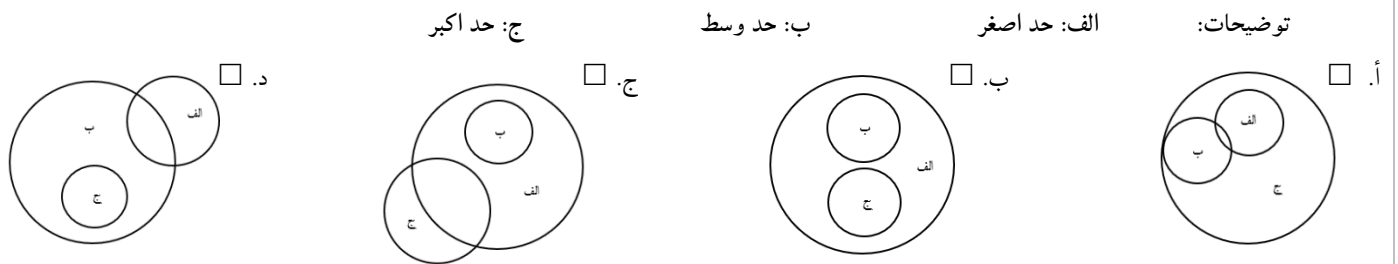
۲۲. با فرض صدق قضیهٔ «هر میخی در دیوار است» عکس مستوی آن چیست؟

- أ. بعضی دیوارها در میخاند ☐
- ب. هر دیواری در میخ است ☐
- ج. بعضی در دیوارها میخاند ☐
- د. بعضی دیوارها میخ‌دار هستند ☐

۲۳. کدام گزینه قرارگیری در کنار آیه «وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُم جَمِيعاً» می تواند قیاسی منتج و در قالب شکل اول تولید کند؟

- ا. هیچ گاه چنین نیست که اگر برخی اهل زمین مؤمن باشند، سعادت همگان تضمین شده باشد ☐ ب. اگر ایمان سبب سعادت است آن گاه هیچ مؤمنی گمراه نیست ☐
ج. هیچ گاه چنین نیست که اگر برخی مردم در گمراهی باشند، همه اهل زمین مؤمن باشند ☐ د. اگر همه اهل زمین مؤمن باشند، به سعادت نائل می آیند ☐

۲۴. کدام گزینه نمی تواند تصویر درستی از قیاس شکل دوم باشد؟

۲۵. با توجه به تمام اشتراکات موجود بین سه شکل اول قیاس اقترانی، مجموعاً چند شرط اختصاصی در شکل اول، دوم و سوم می توان یافت؟ (مراد از «شروط اختصاصی» شرایطی است که رعایت آنها در همه اشکال قیاس اقترانی لازم نیست و تنها در برخی از اشکال جریان دارند).

- ا. ۳ ☐ ب. ۴ ☐ ج. ۵ ☐ د. ۶ ☐

۲۶. با توجه به مبادی قیاسات اگر شخص «الف» قضیه ای را تصدیق کرده باشد، آن گاه کدام گزینه می تواند صحیح باشد؟

- ا. این قضیه برای شخص «الف» ممکن است اولی و مشهور و مسلم باشد ☐ ب. این قضیه برای شخص «الف» ممکن است یقینی و مظنون و مشبه باشد ☐
ج. این قضیه برای شخص «الف» ممکن است مشبه و وهمی و یقینی و مقبول باشد ☐ د. این قضیه برای شخص «الف» ممکن است مشبه و یقینی و یا مشهور و مسلم باشد ☐

۲۷. کدام مورد جزء تفاوت های بین «مجربات» و «متواترات» است؟

- ا. وجود تکرار مشاهده در مجربات بر خلاف متواترات ☐ ب. وجود قیاس خفی در مجربات بر خلاف متواترات ☐
ج. کلیت حکم در مجربات بر خلاف متواترات که همواره جزئی است ☐ د. اعتماد بر رابطه علی معلولی در قیاس موجود در مجربات بر خلاف متواترات ☐

۲۸. بر اساس قواعد صوری منطق کدام استدلال در فرض صدق مقدماتش، عقیم است؟

- ا. صغری: اگر آزادی به معنای بی بندوباری باشد، جامعه آزاد جامعه ای منحط است. کبری: اگر هر جامعه منتهی مدافع همجنس گرایی باشد، انسان ها در آن جامعه به سعادت نخواهند رسید ☐
ب. صغری: چنین نیست که اگر پدر، انسان خوبی باشد، فرزند نیز انسان خوبی باشد. کبری: همواره اگر تربیت خانوادگی صحیح باشد، فرزند، انسان خوبی خواهد بود ☐
ج. صغری: β عددی طبیعی است. کبری: عدد طبیعی یا زوج است یا فرد ☐
د. صغری: یا عقاب عمل ناپسند در دنیا است یا در آخرت. کبری: هیچ گاه چنین نیست که یا عقاب عمل ناپسند در آخرت باشد یا عمل ناپسند بدون مجازات بماند ☐

۲۹. اگر «الف» جزئی از اجزای تشکیل دهنده «ب» باشد در آن صورت اگر با استفاده از مفاهیم «الف» و «ب» قضیه ای کاذب و کلی بسازیم کدام گزینه قطعاً صحیح است؟

- ا. کل «ب» غیر «الف» کاذب است ☐ ب. س «الف» «ب» کاذب است ☐ ج. کل «الف» «ب» صادق است ☐ د. ع «ب» «الف» صادق است ☐

۳۰. در یک تقسیم طبیعی «الف» به «ب»، «ج» و «د» تقسیم شده است. کدام قضیه قطعاً صادق است؟

- ا. ع غیر «د» «ب» ☐ ب. ع «الف» «ج» ☐ ج. کل «ب» «الف» ☐ د. لا غیر «ب» غیر «ج» ☐

۳۱. بر اساس قواعد استدلال مباشر، در فرض صادق بودن گزاره «همواره اگر انسان ها توانمند باشند در جامعه شکوفا می شوند» کدام گزاره قطعاً صادق است؟

- ا. گاهی اوقات اگر هیچ انسانی در جامعه شکوفا نشود، برخی انسان ها توانمند هستند ☐
ب. اگر هیچ انسانی در جامعه شکوفا نشود، ممکن است برخی انسان ها توانمند باشند ☐
ج. همواره اگر هیچ انسانی توانمند نباشد، برخی انسان ها در جامعه شکوفا می شوند ☐
د. در برخی حالات اگر هیچ انسانی در جامعه شکوفا نشود، هیچ انسانی توانمند نیست ☐

۳۲. در آیه «فَسِرُّوهُمْ إِلَّا قُلِيلًا مِنْهُمْ» اگر «واو» موجود در «شربوا» و «هم» در «منهم» را «الف» در نظر بگیریم و «شرب» و مشتقات آن را «ب» رمز گذاری کنیم، آن گاه بر اساس قواعد صوری منطق کدام گزینه دربارهٔ نسبت موجود بین مفهوم «الف» و «ب» صحیح است؟

- أ. الف = ب یا الف < ب ☐ ب. الف × ب یا الف < ب ☐ ج. الف > ب یا الف < ب ☐ د. الف × ب یا الف = ب ☐

۳۳. کدام گزینه از شرایط مشترک بین «برهان» و «تعریف» نیست؟

- أ. اعرافیت مقدمات از نتایج ☐ ب. دوری نبودن ☐ ج. مغایرت مقدمات با نتایج ☐ د. اقدمیت بالطبع مقدمات بر نتایج ☐

۳۴. کدام گزینه «برهان لم» محسوب می‌شود؟

- أ. رسیدن از معلول به علت از طریق قیاس اقترانی حملی ☐ ب. رسیدن از معلول به معلول دیگری که علت مشترک دارند از طریق قیاس استثنایی ☐
ج. استنتاج معلول از علت از طریق قیاس مرکب ☐ د. استنتاج معلول از علت از طریق استقرای ناقص معلل ☐

* قضیه‌ای را در نظر بگیرید که بیانگر رسومات موجود در کشور «الف» است و مردم آن کشور بدان پایبند هستند و آن را قبول دارند. علی که از کشور همسایه وارد کشور «الف» شده با این رسم مواجه می‌شود. وی به دلیل شرایط زندگی‌اش در کشور همسایه نمی‌تواند آن رسم را بپذیرد؛ اما از آن بسیار متأثر می‌شود و در رفتار وی تأثیرات روانی چشم‌گیری می‌گذارد.

۳۵. بر اساس شرایط یادشده اگر فردی از کشور «الف» با استفاده از آن قضیه برای علی استدلالی ارائه کند، این استدلال برای علی در کدام صناعت یا صناعات قرار می‌گیرد؟

- أ. خطابه یا جدل ☐ ب. شعر ☐ ج. مغالطه ☐ د. مغالطه یا جدل ☐

۳۶. بر اساس پیش‌فرض‌های زیر کدام گزینه دربارهٔ «دانش منطق» صحیح است؟

_ دانش آلی دانشی است که مسائل آن برای استفاده در دیگر دانش‌ها تدوین شده است،

_ دانش اصلی دانشی است که مسائل آن برای استفاده در دیگر دانش‌ها تدوین نشده است.

_ منطق یک علم آلی است.

_ هر شخصی که دانش منطق را فرا می‌گیرد، همان‌طور که می‌تواند دانش منطق را برای استفاده از آن در دیگر دانش‌ها بیاموزد، می‌تواند به جهت بهره‌گیری منطق در سایر علوم آن را فرا نگیرد.

- أ. دانش منطق تنها در صورتی آلی است که به جهت بهره‌گیری از قواعد آن در سایر علوم آموخته شود ☐
ب. اگر دانش منطق به جهت بهره‌گیری از قواعد آن در سایر علوم آموخته نشود، دانشی اصلی محسوب می‌شود ☐
ج. اگر دانش منطق به جهت بهره‌گیری از قواعد آن در سایر علوم آموخته نشود، باز هم دانشی آلی محسوب می‌شود ☐
د. نمی‌توان در مورد آلی و اصلی بودن دانش منطق اظهار نظر کرد و نسبت هر شخص متفاوت است ☐

* «ما اتخذ الله من ولد و ما كان معه من إله» «ما له من دافع» «و من يضل الله فما له من هادٍ»

۳۷. موضوع قضیه در هر یک از عبارات فوق به ترتیب کدام است؟

- أ. ولد، إله، «ه» ☐ ب. الله، إله، دافع، الله، «ه» ☐ ج. الله، إله، «ه» ☐ د. الله، إله، «ه»، الله، هادی ☐

۳۸. کدام مفهوم اگر در یک قضیه حملیه موضوع قرار گیرد، در آن صورت می‌توان حالتی را فرض کرد که قضیه، عکس مستوی معتبر ندارد؟

- أ. هوش مصنوعی ☐ ب. دریای سرخ ☐ ج. شرکت مایکروسافت ☐ د. قاره آفریقا ☐

۳۹. کدام گزینه نقض طرفین قضیه «اگر هر آبی به حد کر برسد، هیچ نجسی نجس‌کنندهٔ آن نیست» است؟

- أ. گاهی اوقات اگر برخی آبها به حد کر نرسند، برخی نجس‌ها نجس‌کنندهٔ آن هستند ☐ ب. همواره اگر برخی آب‌ها به حد کر نرسند، برخی نجس‌ها نجس‌کنندهٔ آن هستند ☐
ج. گاهی اوقات اگر هر آبی به حد کر برسد، هیچ نجسی نجس‌کنندهٔ آن نیست ☐ د. این قضیه نقض طرفین ندارد ☐

۴۰. کدام گزینه از «شروط تعریف» نیست؟

- أ. ارائه تصویری واضح از معرف و تمایز تام ☐ ب. تساوی مفهوم معرف و معرف ☐ ج. استفاده نکردن از الفاظ مترادف ☐ د. دوری نبودن تعریف ☐

۴۱. قضیه «همیشه اگر علی درس بخواند پس علی پیروز نیست» را چه می‌نامند؟

- أ. متصلهٔ شخصیة سالبه ☐ ب. متصلهٔ کلیهٔ موجهه ☐ ج. متصلهٔ شخصیة موجهه ☐ د. متصلهٔ کلیهٔ سالبه ☐

۴۲. کدام گزینه دربارهٔ قضایای حملیه غلط است؟

- ا. مهمله و جزئیه در مقام استدلال یکی هستند ☐
- ب. طبیعی چون به منزلهٔ شخصیه است، در برهان استفاده نمی‌شود ☐
- ج. طبیعی از این حیث که سور ندارد مهمله است ☐
- د. اگر همهٔ افراد یک کلی را با هم در نظر بگیریم و حکم را روی جمع آنها به عنوان یک مجموعهٔ معین ببریم، قضیهٔ شخصیه است ☐

۴۳. اگر سور موجب کلیه بر سر قضیهٔ سالبه قرار بگیرد، کدام گزینه صحیح است؟

- ا. قضیه را سالبهٔ جزئیه می‌کند ☐
- ب. قضیه را سالبهٔ کلیه می‌کند ☐
- ج. سور با موضوع ترکیب شده، معدولهٔ الموضوع می‌سازد ☐
- د. اصلاً قرار گرفتن سور موجب بر سر سالبه صحیح نیست ☐

۴۴. کدام گزینه فرق «جهت» و «ماده» قلمداد نمی‌شود؟

- ا. ماده در استدلال فاقد تأثیر است بر خلاف جهت ☐
- ب. ماده در همهٔ قضایا وجود دارد بر خلاف جهت ☐
- ج. ماده همیشه فهمیده می‌شود بر خلاف جهت ☐
- د. ماده در عالم واقع است و جهت در عالم عبارت ☐

۴۵. مقدم و تالی قضیهٔ «کلمه یا اسم است یا حرف است یا فعل است» چیست؟

- ا. این منفصله مؤلف از یک حملیه و یک منفصله است که می‌توان حملیه را مقدم یا تالی قلمداد کرد ☐
- ب. «اسم است» مقدم اول و «حرف است» مقدم دوم و «فعل است» تالی ☐
- ج. «اسم است» مقدم و «حرف است» تالی اول و «فعل است» تالی دوم ☐
- د. در منفصله همیشه قضیهٔ نخست مقدم و الباقی تالی است ☐

۴۶. کدام گزینه با قرارگیری در کنار روایت «و او امرٌ بالمعروف تکن من أهله» می‌تواند قیاسی منتج با نتیجه‌ای سالبه تولید کند؟

- ا. امر به نیکی نمی‌کنی ☐
- ب. همواره اگر اهل نیکی باشی گمراه نمی‌شوی ☐
- ج. هیچ‌گاه چنین نیست که اگر طالب گمراهی باشی، اهل نیکی باشی ☐
- د. چنین نیست که اگر اهل نیکی باشی گمراه شوی ☐

۴۷. کدام گزینه، عکس نقیض مخالف قضیهٔ «هر طلبه با تقوایی درس می‌خواند» است؟

- ا. بعضی با تقوای درس‌نخوان طلبه نیستند ☐
- ب. بعضی غیر درس‌خوان‌ها طلبه با تقوا نیستند ☐
- ج. هیچ غیر درس‌خوانی طلبه با تقوا نیست ☐
- د. هیچ غیر با تقوای درس‌نخوانی طلبه نیست ☐

۴۸. نتیجهٔ قیاس «هر انسان دوست‌دار اهل بیت علیهم‌السلام در روز شهادت آنها غمگین است؛ هر انسان دوست‌دار اهل بیت علیهم‌السلام در روز شادی آنها شاد است» چیست؟

- ا. بعضی از غمگین‌های روز شهادت اهل بیت علیهم‌السلام در روز شادی آنها شادند ☐
- ب. هر کسی که در شادی اهل بیت علیهم‌السلام شاد است در روز شهادت ایشان غمگین است ☐
- ج. هر غمگین در روز شهادت اهل بیت علیهم‌السلام در روز شادی آنها شاد است ☐
- د. بعضی از شاد‌های روز شادی اهل بیت علیهم‌السلام در روز شهادت ایشان غمگین‌اند ☐

* اگر خوب درس خوانده بودم اکنون به زیبایی پاسخ این سؤالات را می‌دادم؛ لکن خوب درس نخوانده‌ام؛ پس اکنون به زیبایی پاسخ‌گوی این سؤالات نیستم.

۴۹. کدام گزینه دربارهٔ این استدلال صحیح است؟

- ا. قیاس استثنایی اتصالی و عقیم است؛ زیرا شرطیهٔ لزومیه نیست ☐
- ب. قیاس استثنایی اتصالی و منتج است؛ زیرا وقتی شرط منتفی شود مشروط نیز منتفی می‌شود ☐
- ج. قیاس استثنایی اتصالی و منتج است؛ زیرا محتوای درستی دارد ☐
- د. قیاس استثنایی اتصالی و عقیم است؛ زیرا از رفع شرط به رفع جزا نمی‌رسیم ☐

* وقتی کفار تعقیب‌کنندهٔ پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به غار رسیدند و تار عنکبوت را دیدند، فریاد زدند: «تار عنکبوت پاره نشده؛ پس محمد در غار نیست».

۵۰. صورت منطقی استدلال آنها چیست؟

- ا. اگر تار عنکبوت پاره شده بود محمد وارد غار شده بود؛ لکن تار عنکبوت پاره نشده؛ پس محمد وارد غار نشده ☐
- ب. اگر محمد وارد غار شده بود، تار پاره می‌شد؛ اگر تار پاره می‌شد، اینجا تار دیده نمی‌شد؛ پس اگر محمد وارد غار شده بود، تار دیده نمی‌شد ☐
- ج. اگر محمد وارد غار شده بود، تار عنکبوت پاره می‌شد؛ لکن تار عنکبوت پاره نشده؛ پس محمد وارد غار نشده ☐
- د. هر غار با تار بدون تردد است و هر غار بدون تردد محمد را در خود ندارد؛ پس هر غار با تار، محمد را در خود ندارد ☐